

‘Golfbanen zijn de meest waterinfiltrerende sportaccommodaties die er zijn’

Golfbanen streven steeds meer naar zelfvoorzienendheid op het gebied van water

De droogte van dit voorjaar illustreert weer eens dat golfbanen bewust moeten omgaan met water. Volgens Jan Coppens van Smits Veldhoven kan gedeeltelijke zelfvoorziening door zoveel mogelijk waterbuffering een oplossing zijn. ‘Het is moeilijk om al het benodigde water zelf in voorraad te hebben, maar een waterbuffer voor noodgevallen is wellicht de oplossing voor de toekomst.’

Auteur: Karlijn Raats

Vanwege de aanhoudende droogte gold er vanaf 1 april dit jaar een sproeiverbod in drie waterschappen in de provincie Noord-Brabant. Zo'n verbod heeft vanzelfsprekend verstrekende gevolgen voor de teeltbedrijven in die stroomgebieden, maar ook voor sportvelden en golfbanen. Jan Coppens van Smits Veldhoven: ‘Vooral golfbanen hebben het moeilijk, want hun verdienmodel is gebaseerd op een mooie en uitdagende baan. Als een baan geel is, blijven de golfers weg.’

Golfbaan Bernardus

Op Golfbaan Bernardus heeft Smits Veldhoven een *single head* beregeningssysteem aangelegd. Hiermee worden de surroundings en greens apart beregend met *back-to-back* sproeiers. Ook ligt er op de golfbaan een grindpakket van 10-15 cm onder de greens. Niall Richardson, de hoofdgreenkeeper van Golfbaan Bernardus, beregent eenmaal in de week om

de buffer onder de greens, waaruit de greens hun water halen, op peil te houden. Naast sectorberegening doet men op deze golfbaan ook aan precisieberegening. Op het moment dat de green meer water nodig heeft dan er beschikbaar is in de buffer, broest het greenkeepingteam de droogste plekken op de green met de hand bij, om niet meer water te gebruiken dan nodig is.

Golfsport Oosterhout

Bij Golfsport Oosterhout probeert men ook om met zo weinig mogelijk water toe te kunnen. Smits Veldhoven heeft hier vijf jaar geleden een waterbuffer van 1000 kuub gemaakt, met daarin water dat is overgepompt uit de vijvers en bijgevuld wordt als het regent. Dit is een vorm van wateropslag die ook gangbaar is in de tuinbouw: een stalen gecoate silo met folie erin. De silo is afgedicht met een tweede folie om algengroei en andere vervuiling te voorko-

4 min. leestijd

men. 's Nachts wordt deze buffer ingezet om de 3,5 hectare greens en tees te beregenen. Nu er op verschillende plaatsen in de provincie een sproeiverbod geldt, blijkt deze buffer bittere noodzaak.

Hoofdgroenkeeper Arijan van Alphen: 'We anti-cipeerden al op drogere tijden, maar dat blijkt nu niet voldoende te zijn. Bij normale temperaturen kunnen we het met onze huidige buffer een hele poos uitzingen. Maar bij 20-22 graden Celsius en veel wind is er veel verdamping en moet je maximaal beregenen. Als die periode te lang duurt, hebben we een watertekort. Met onze huidige waterbuffer houden we het een week uit bij extreme weersomstandigheden met daarnaast een sproeiverbod. Nu is er met het sproeiverbod in april en mei sprake van een langere periode zonder neerslag, waarin we eigenlijk maximaal moeten beregenen, maar geen water mogen oppompen uit de grond. Daarom willen we de buffer op zijn minst met een factor drie vergroten. Ik wil dat we het vier weken kunnen uithouden met onze eigen watervoorraad, uitgaande van veel verdamping, waarbij we volop moeten beregenen. Het wordt een combinatie van een ondergrondse en een bovengrondse buffer.'

Golf Prize d'Eau

Coppens vertelt dat er op Golf Prize d'Eau gebruikgemaakt wordt van een dubbele rij *single head* fairwayberegening, die gedeeltelijk door Smits Veldhoven is aangelegd. De golfbaan heeft meerdere waterdichte vijvers met een met bentoniet afgedekte bodem. Deze vijvers bufferen water en het waterpeil is onafhankelijk van het grondwaterpeil, zoals bij een infiltratievijver. Als natuurlijke hindernis zorgen ze voor uitdagingen in de baan, maar belangrijker is de functie van buffer- en beregeningsvijver.

Op het oude gedeelte van Prize d'Eau ligt een vijver die wordt aangevuld door een bron. Deze vijver is afgedekt en vormt zo min of meer een eigen wateropslag. Coppens: 'Ze kunnen hier een periode tot circa zes weken mee doorkomen, maar als de droogte langer aanhoudt, moet ook hier worden bijgepompt. Er wordt hier wel gewerkt volgens een principe dat essentieel wordt in de toekomst, denk ik. Niet iedereen heeft de ruimte om beregeningswater te bufferen voor tien weken droogte.' Hoofdgroenkeeper Van Alphen is geen voorstander van het op grote schaal inzetten van

beregeningsvijvers, ook al weet hij dat sommige groenkeepers ervan afhankelijk zijn in een omgeving met zout of brak grondwater. 'Dat is geen goede kwaliteit beregeningswater. Je hebt een behoorlijk filtersysteem nodig om al dat water goed schoon te krijgen. De kwaliteit kan nadelig beïnvloed worden door natuurlijke elementen zoals bladval, oeverbegroeiing en watervegetatie. Indien mogelijk moet water in een voorraadbuffer dan ook altijd afgedekt zijn of geconditioneerd worden met een fontein of andere (beluchtings)systemen.'

Vanaf de tekentafel

Er komt geen regelgeving op het gebied van zelfvoorzienendheid, maar als er een sproeiverbod komt, staan golfbanen met hun rug tegen de muur. Om helemaal zelfvoorzienend te zijn en langere droogteperiodes te kunnen overbruggen, moet een golfbaan volgens Coppens denken aan een opslag van 20.000 kuub. Van Alphen reageert: 'Dat is haast niet haalbaar, al helemaal niet bij een bestaande baan. Een grote waterbuffer met alle bijkomende infrastructuurle maatregelen moet vanaf de tekentafel ingecalculereerd worden, bijvoorbeeld onder de parkeerplaatsen of door een andere verwerking in het landschap. Maar de meeste bestaande banen kunnen niet zoveel. Hoogstens kunnen ze een optimale waterbufferingscapaciteit

creëren, waarnaast ze altijd grondwater zullen moeten bijpompen.'

Coppens wijst erop dat er subsidies beschikbaar zijn voor het bouwen van (hemel)wateropslag. Hij vindt overigens dat golfbanen wel in een beter licht mogen komen te staan bij waterschappen dan nu het geval is: 'Golfbanen zijn de meest waterinfiltrerende sportaccommodaties die er zijn!' Van Alphen is het daarmee eens: 'Golfbanen beschikken over 50 tot 60 hectare waterinfiltrerend oppervlak, waarvan maar 15 hectare wordt beregend. Je kunt golfbanen niet vergelijken met de agrarische sector, waar 50 van de 50 hectare wordt beregend. Golfbanen lopen voorop met precisieberegening en zijn op allerlei manieren duurzaam bezig. De bijdrage van golfbanen aan de natuurlijke omgeving is eerder positief dan negatief. Desnoods een beregeningsquotum zou dan eerlijker zijn.'

 BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Hoofdgroenkeeper Van Alphen is geen voorstander van het op grote schaal inzetten van beregeningsvijvers.